

182. Τριῖς τριῖς τὸ πουρνάρι
 κ' ἀρεντεύ(ου)ν τὰ κατσίκια. (Πραμ.)

ἢ
 Ὑσιέται Ὑσιέται τὸ πουρνάρι
 καὶ μαζιάγοντ' οἱ γαϊδάρι. (Δοβ.)
 (Ἡ καμβάνα)

Σημ. 1. Εἰς πολλὰ χωρὰ τῆς Ἑπείρου τὴν καμκάγα τὴν τοποθετοῦν ἐπὶ δένδρων.
 Σημ. 2. Βλ. καὶ ἀριθ. 151.

183. Τριὰ κεφάλια
 δέκα ποδάρι
 πενήντα δυὸ νύχια. (Χουλ.)
 (Ὁ ζευγίτ'ς μὲ τὰ βόδια)

Παραλλαγὰι: Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 348, 102.

184. Τς μάκω τὸ παλιοροῦτ'
 καμὰ ραφή δὲν ἔχ'. (Δοβ.)
 ἢ
 Τς βάβω μ' τὸ π(ου)κάμ(ι)σο
 π(ου)θενὰ ραφή δὲν ἔχ'. (Χουλ.)
 (Τ' ἄβγό)

Σημ. Στ. 1 τὸ βρακί.

185. Φουσκών'ν ξεφουσκών'ν
 χωρὶς νὰ τὰ φουσκών'ν,
 κ' ἂν τὰ φουσκώης καὶ πολὺ
 κλεις τὰ μάτιας στ' στιγμῆ. (Κον.)
 (Τὰ πλεμόνια)

186. Φτερά δὲν ἔχ'
 καὶ πετάει. (Χουλ.)
 (Ἡ σφαῖρα)

187. Καρκαξία μακρονούρα
 γληγορομαειφεντοῦρα. (Χουλ.)
 (Τὸ τ'γάν')

Παραλλαγὰι: Περισυν. σ. 319, 19, Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 194, 4.

188. Καρκαξία μακρονοῦρα
 πάει στὸν κάμπο σκαύζοντας. (Χουλ.)
 (Τὸ δφέκ')

Σημ. Στ. 2 στὸ λόγγου.

189. Χίλιοι μίλιοι καλοέροι
 σ' ἓνα ράσο τιλιμένοι. (Χουλ. Πραμ.)

ἦ

Χίλιες μίλιες τουρκοπούλιες

σ' ἓνα μαχραμὰ τιμμένες. Ἰωαν.

(Τὸ ρόϊδο)

Παραλλαγαί : Περισυν. σ. 323, 49. Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 194, 7. 349, 109. Μισσὸν. σ. 314, 38. Κυπρ. τ. Β' σ. 293, 65. Χιακ. Ἀναλ. σ. 186, 127. Ζωγ. Ἀγ. τ. Α' σ. 414, 25. Δημ. Ἀνθ. σ. 174. Φ. Σ. Κ' πόλεως τ. Π' σ. 400, σ. 489, 5 τ. Θ' σ. 350¹. Πανδ. τ. 17' σ. 288. Ἑπταλ. σ. 345, 72. Δοκιμ. σ. 33. Παραρ. Α' σ. 3296. Ἀνεκδ. Σολ. σ. 117.

Σημ. Στ 2 σ' ἓνα μπάλομα δεμένον, ἢ σ' ἓνα πώργο εἶναι κλεισμένοι.

190. Χίλιοι μίλιοι μποσταντζήδες

σ' ἓνα τσόφλιο τυλιγμένοι. (Ἰωαν.)

(Τὸ ρόϊδο)

191. Χίλια τ' ἀνάσκελα,

χίλια τ' ἀπίκπ'α,

χίλια νὰ εἰπῆς

δὲν τὰπκάεις. (Ἰωαν.)

(Τὰ κεραμίδια)

192. Χίλια δέματα,

χίλια κομποδέματα,

χίλια νὰ εἰπῆς

δὲν τ' ἀπ'κάεις. (Ἰωαν.)

(Τὸ δίχτυ)

Παραλλαγαί : Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 349, 107. 620, 10. Δημ. Ἀνθ. σ. 173. Περισυν. σ. 323, 50 με λύσιν «τὰ μιτάρια». Νεοεὐλ. Αναλ. τ. Α' σ. 197, 22. Χιακ. Αναλ. σ. 185, 123, 128. Φ. Σ. Κ' πόλεως τ. ΚΑ' σ. 365. Δ. Ζωγ. Ἀγ. τ. Α' σ. 415, 39. Δοκιμ. σ. 29.

Σημ. Ἡ συνειθισμένη παραλλαγή εἶναι :

Χιλιόδεμα, χιλιόκομπο

χίλια νὰ πῆς

καὶ νὰ μὴν τὸ βρῆς.

193. Χίλια δώδεκα εὐζωνάκια

καὶ με κόκκινα φρεσάκια. (Χουὶ.)

(Τὰ σπέρτα)

194. Χίλια μίλια πάαιναν

τοὺς ἔπιασαν, τοὺς ἔδειραν

καὶ τ' ὄνομά τους τ' ἄλλαξαν. (Πραμ.)

(Οἱ ρόκες¹ ὅταν τὲς στουμπίζουσι)

Παραλλαγαί : Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 193, 3. Λαογ. Κυρ. σ. 347. Στὰ Παναθ. τ. 16' σ. 309 δημοσιεύεται ἢ ἀκόλουθος με λύσιν «τὸ στάρι, ὅταν τὸ πηγαίνουν στὸ μύλο»:

¹) Ρόκα=τὸ καλαμπόκι

Χίλιοι μίλιοι πάγαιναν
 ἕνας τοὺς ἀπάντησε
 τ' ὄνομά τους ἄλλαξε
 πίσω τοὺς ἐγύοισε.

195. Χίλιοτρούπητο λαῖνι
 καὶ στήμ' ἰὸλ' νερό πααίνει. (Χουλ.)

(Τὸ σφουγγάρι)

Παραλλαγαί: Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 193, 1. 349, 110 Maced. σ. 304, 2. Κυπρ. τ. Β' σ. 291, 34. Ἐπιδ. σ. 157. Χιακ. Ἀναλ. σ. 175, 66. 186, 129. Νεοελ. Ἀναλ. τ. Α' σ. 196, 14, 15, 16 καὶ 221. Παναθ. τ. ΙΘ' σ. 311, 33. Φ. Σ. Κ πόλεως τ. Η' σ. 515, 20
 Σημ. Στ. 2 καὶ σταλιά νερό δὲ χύνει

196. Χρυσαφένιο ν' τὸ κεφάλι μ'.
 Τὰ ποδάρια μου τὰ κόβουν
 τὸ κορμάκι μου τὸ σπᾶνε
 γιὰ νὰ ζήσουν οἱ φονιάδες μ'. (Χουλ.)

(Τὸ 'στάρι)

197. Ψηλὸς-ψηλὸς καλόγερος
 καὶ κόκκαλα δὲν ἔχει. (Χουλ.)

(Ὁ καπνός)

Παραλλαγαί: Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 194, 5. 342, 63. 619, 5. Παρασρ. Δ' σ. 296, 4. Maced. σ. 306, 9. Νεοελ. Ἀναλ. τ. Α' σ. 243, 281 Ζωγ. Ἀγ. τ. Α' σ. 414, 26. Φ. Σ. Κ πόλεως τ. ΙΗ' σ. 2204. Χιακ. Ἀναλ. σ. 176, 72 Ἑπιταλ. σ. 336, 14.
 Σημ. Στ. 1 μακρὸς-μακρὸς.

Β' ΜΕΡΟΣ

198. Ἐχω ἕνα εἶδος-εἶδος
 π' τ' μέρα τρώει κριάς
 κὶ τοὺ βράδ' μιτράει τ' ἄστρια. (Χουλ.)

(Ἡ φκένδρα)

Παραλλαγαί: Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 343, 72. Δημ. Ἀνθ. σ. 172. Νεοελ. Ἀναλ. τ. Α' σ. 247, 303. Maced. σ. 306, 12. Κυπρ. τ. Β' σ. 293, 55.

199. Ἐνας εἶδος-εἶδος
 τ' ῥάχ' ῥάχ' πάει
 καὶ τ'ν ἀλήθεια λέει. (Χουλ.)

ἦ

Περβατεῖ τ' ῥάχ' τ' ῥάχ'
 δίχως ψέματα καὶ λάθ'. (Χουλ.)

(Τὸ στατήρι)

200. Εἶν' ἕνα εἶδος-εἶδος
 ποὺ τ' μέρα μπαίν' σὲ μιὰ τρίπα
 καὶ τ' νύχτα σὲ δύο. (Χουλ.)

(Ὁ σούρτζ)

Παραλλαγαί: Μ. Ἡμερ. σ. 305.

201. "Ένας είδος-είδος
τ' ράχ' - τ' ράχ' πάει
καὶ τσάχαλο δὲν ἀφίγ'. (Χουλ.)
(Τὸ δριπάν')
202. "Ένα δένδρο τσουρλωτὸ
τσουρλωτὸ χαμαρωτὸ. (Πραμ.)
(Τὸ καμβεῖ')
203. Νόμ', τὸ τσέντζιλο τὸ μέντζιλο
νὰ τσεντζιλίσ' ἢ μάνα μου
κ' ἀπὲ στὸ φέρω πίσω. (Πραμ.)
(Τὸ στατέρ')
204. "Ὀλ' τὴν μέρα βοῦκα-βοῦκα
καὶ τὸ βράδυ χάσκα-χάσκα. (Χουλ.)
(Τὰ τσαρούγια')

Παραλλαγáι: Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 347, 93. 'Εθν. Μοῦσα σ. 71, 13. Φ. Σ. Κ/πόλεως τ. Η' σ. 524, 14. Νεοεὐλ. Ἀναλ. τ. Α' σ. 205, 68.

Σημ. Στ. 1 βράκα-βράκα. στ. 2 κρεμαντζοῦλα.

205. Σκίζω - ρίζω τὸ δαδί μου
βρίσκω νύφη καὶ γαμβρὸ
πεθερὰ καὶ πεθερὸ
καὶ τριγύρω κυκλωμένο
ροῦχο πράσινο νδυμένο. (Πραμ.)
ἢ
Σκίζω ρίζω τὸ δένδρο
βρίσκω νύφη καὶ γαμβρὸ
πεθερὰ καὶ πεθερὸ
καὶ πεντέξι συγγενέδια. (Πραμ.)
(Τὸ πορτοζάλ')

Παραλλαγáι: Φ.Σ. Κ/πόλεως τ. Η' σ. 400. Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 345, 84. Μασεῖ. σ. 306, 10. Κυπρ. τ. Β' σ. 294, 89. 'Εθν. Μοῦσα σ. 71, 16. Δημ. Ἀνθ. σ. 174. Λοκίμ. σ. 30 μὲ λύσιν «κάρυον». Περισυν. σ. 321, 36 μὲ τὴν αὐτὴν λύσιν.

Σημ. Στ. σκίζω κόφτω, σκίζω ἀνοίγω, σκίζω νίζω δέντρο. στ. 2 βγάξω. Εἰς τὰς περισσότερας παραλλαγáς λείπουν οἱ στίχοι 4 καὶ 5.

206. Τὸ τίμ-τίμ κρέμεται
τὸ τίμ-τίμ τυραγνιέται
ἄς τόειχα γὼ νὰ τῶτραγα
κ' ἄς μούθγαιν' ἢ ψυχὴ μου. (Πραμ.)
(Τὸ κεράσ')

Σημ. 'Εν εἶθ Φ. Σ. Κ/πόλεως ὑπάρχει ἡ ἐξῆς παραλλαγá:

') 'Η κράμφη.

Τὸ γεδῦμί μου τὸ φράγγιζο
τὸ κριάς μου τὸ βενέτικο
στὸ τίρι-τίρι κρέμεται
στὸ τίρι τυραννιέται.

Ἔτεροι παραλλαγῆι: Λοκμ. σ. 322 με λόνιν -μασιὸς καὶ γάλα-.
Σημ. 2. Στ. 3 καὶ 4 ὅλος ὁ κόσμος τῶρασε κ' ὁ βασιλιάς ὁ ἴδιος.

207. Τὸ τυρὶ τὸ τυροκόπ'
τὸ μαχαίρι δὲν τὸ κόβ'
ὅλος ὁ κόσμος τῶραγεν
κ' ὁ Χριστὸς δὲν τῶραγε. (Ἰωαν.)
(Τὸ β(υ)ζὶ τς γ(υ)ναίκας)

Γ' ΜΕΡΟΣ

208. Ἄπ' τὸν κῶλο τὴν κρατῖοι
καὶ στὸ στόμα τὴ φιλάω. (Πρωμ.)
(Ἡ κουζάλα)

Παραλλαγῆι: Λογ. Πολ. τ. Β' σ. 351, 132.

209. Ἐνας μικρὸς μικρούτσικος
μ' ἕνα παλός'κ' στὸν κῶλο. (Πρωμ.)
ἢ
Ἐνας κοντὸς καλόηρος
μὲ τσάγαλο στὸν κῶλο. (Χουλ.)
(Ἡ ἐλιά)

Σημ. Στ. 2 τσίκνο.

210. Ἐνας κοντὸς κοντούτσικος
μὲ τ' ἄνδερσ στὸν κῶλο. (Πρωμ.)
(Τὸ βελόν' μὲ τὸ ράμμα)

211. Κάτ' τ' βάνω,
ὄτ' θέλω τς κάνω,
τό 'να τς βάνω,
τ' ἄλλω τς βγάνω. (Κον.)
(Τὸ σκουρίδ')

Παραλλαγῆι: Λογ. Πολ. τ. Β' σ. 352, 121. Νεοελ. Ἄναλ. τ. Α' σ. 207, 83. Κυπρ.
3. Β' σ. 170, 41. Ἐθν. Μούσα σ. 37, 6. Παναθ. τ. 16' σ. 311, 13. Ζωγράφ. Ἄγ. τ. Α.
σ. 372, 15.

212. Κόκκινο καὶ μαλλιαρὸ
γιὰ τὸν κῶλο σ' εἶν' καλό. (Χουλ.)
(Ἡ βελέντζα)

Παραλλαγῆι: Λογ. Πολ. τ. Β' σ. 353. Φ. Σ. Κ/πόλεως τ. ΚΑ' σ. 365, 2. Κυπρ. σ.
291, 19. Maced. σ. 367, 6. Ἐθν. Μούσα σ. 71, 21.

213. Λιγομέν' τ' βάζω
γχορδομέν' τ' βγάζω.

(Τὸ ψομί στὸ ψούρνο)

Παραλλαγαί : Λοκρ. σ. 31.

214. Μιῶρες μπαίν'ν
κόκκνες βγαίν'ν. (Ἰωαν.)

(Οἱ καραβίδες)

Παραλλαγαί : Φ. Σ. Κ. πόλιος ε. σ. 521.

215. Μὲ παλοῦκια στὸ κεφάλ'
χῆζ' ἑλιές κατράει λιάδ'. (Πρωμ.)

(Ἡ γίδα)

Σημ. Ἐν τῇ Αἰωγ. Πολ. τ. Β' σ. 340, 48 δημοσιεύεται ἡ ἐξῆς Κυθηραϊκὴ παραλλαγή :

"Ἐχω ἓνα σόπα-σόπα
ἔχει καὶ μαλλιά καὶ γένεια
καὶ παλοῦκια στὸ κεφάλι.

216. Μίγια κ'λιὰ βαράει τ'ν ἄλλ'
γένεται χαρὰ μεγάλ'. (Κον.)

(Ὁ μύλος)

217. "Ὅσο τὴν τρίβω τρίβεται,
μακραίνει καὶ χονδραίνει,
ψηλὴ τρομάρα τὴν κρατεῖ
στὴν τρύπα ὅταν μπαίνει. (Πρωμ.)

Ἡ κουλούρα, ὅταν τὴ ζυμώνουν καὶ τὴ φουρνίζουν

Σημ. Ταύτην ἤκουσα εἰς Περάματα παρὰ τοῦ ἐκ Κρήτης κ. Ἰ. Χρυσουλᾶκη, ἀξιωματικοῦ τῆς Χωροφυλακῆς.

218. Πάρε με στὰ δυνά σου δάχτυλα
καὶ βιάε με στὴ μέση
κι' ἀγάλια-ἀγάλια χῶσέ με
στὴν τρύπα ποὺ σ' ἀρέσει.
Κι' ἂν δὲ σ' ἀρέσ' ἀπὸ τὴ μιὰ
χῶσέ με μέσ' στὴν ἄλλη,
κι' ἀγάλια-ἀγάλια σκαύνται:
ὅσο γὰ σῶρθη ζάλη.
Κι' ἂν σῶρθη καὶ κατεβάσῃ
στὴ μιὰ μεριά ἢ στὴν ἄλλη
πάρε τὸ μανδιλιάκι σου
καὶ βγάλε μ' ὄξω πάλι. (Κον.)

(Ὁ ταμιάκος)

Σημ. Τὸ αἶνιγμα τοῦτο ἤκουσα παρὰ τοῦ κ. Μ. Κουτσούκη ἰατροῦ ἐν Σταρίτσανη τῆς Κονίτσας.

219. Ἐσκύρτω γονατίζω μπρός σου
τὸ μακρὸ μου στὸ ἴσκιστό σου. (Χουλ.)

(Τὸ σκαριδ')

Παραλλαγί: Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 351, 131. Χιαζ. Ἀναλ. σ. 183, 107. Ζωγ. Ἄγ. τ. Α' σ. 374, 42. Ἐκαταλ. σ. 338, 21. Κοτρ. τ. Β' σ. 292, 41.

Σημ. Εἰς ὅλας τὰς παραλλαγὰς ὡς λέξις γράφεται «ἡ κλειδαριά». Μὲ τὴν ἴδιαν λέξιν ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὴν Τουρκικὴν Λαογραφίαν. Λαογ. Πολ. τ. Γ' σ. 234, 13).

220. Στεγνὸν τὸν βάζω
μὲν σκεμμένον τὸν βγάζω. (Ἰωαν.)

(Ὁ γκ(ου)βάζ)

Παραλλαγί: Χιαζ. Ἀναλ. σ. 183, 109. Κοτρ. τ. Β' σ. 292, 46. Φ. Σ. Κ/πόλεως τ. Η' σ. 494, 2. Σημ. τ. Β' σ. 184, 189. Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 351, 86 μὲ λέξιν «ἡ ρούτα τοῦ φούρνου».

Σημ. Τὸ αἰνίγμα τοῦτο ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν Τουρκικὴν Λαογραφίαν. (Ἄχ. Διαμαντάρα. Τουρκ. Λαογραφία Λαογ. Πολ. τ. Γ' σ. 233, 7).

221. Τὴ σαλιώνω
τὴ μαλιώνω
καὶ στὸν κῶλό της τὴ χιώνω. (Πραμ.)

(Ἡ κλωστή στὸ βελόνισμα)

Ἐν τῇ Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 354, 133 ὑπάρχει ἡ ἐξῆς παραλλαγή: Τὴν τοιτώνω, τὴν χορδιώνω, καὶ στὸ μάτι της τὴ χιώνω.

222. Χῆς - φῆς - φῶς. (Κον.)
(Ἡ μέλ'σσα)

Παραλλαγί: Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 354, 136.

Δ' ΜΕΡΟΣ

223. — Γεῖ σου ρὲ τσοβάνε
μὲ τὰ πολλὰ τὰ πρόβατα.
— Νά εἶχα ὅσα ἔχω
ἐκεῖνα κ' ἄλλα τόσα
τὰ μισὰ ἔπο τοῦτα πῶχω
λέντε καὶ πενήντα γένοντ' ἕκατό.
Πόσα πρόβατα εἶχ' ὁ τσοβάνος; (Χουλ.)
Λέξις (10 πρόβατα)

224. Πελαργοὶ πετοῦσανε
τί πολλοὶ ποὺ ἦσανε;
Ἐνας εἶχε μπρός του δυὸ
κ' ἄλλος εἶχε πίσω δυὸ
κ' ἄλλος πάλε πελαργὸς
ἕναν πίσω κ' ἕναν μπρός.
Πόσ' ἦταν;

Λέξις (τρεις)

Παραλλαγί: Λαογ. Πολ. τ. Β' σ. 357, Φ. Σ. Κ/πόλεως τ. Η' σ. 517, 45.

Σημ. Στ. 1 Γερανοὶ πετοῦσαν κεῖ, στ. 2 ποὺ ἦσαν κ' ἄλλοι γερανοί.

225. Ἐδωκ' ἕνας σ' ἓνα μπαρμ... 100 δραχμὲς καὶ τοῦειπε νὰ ξουριάσ' 100 ἀνθρώπ'ς Ρουμοῦς, Φράγγ'ς καὶ Γύφτ'ς. Τ'ς Ρουμοῦς θὰ τς ξουρίξ' μὲ 5 δραχ., τς Φράγγ'ς μὲ 4 καὶ τς Γύφτ'ς τέσσαρ'ς στ' δραχμῆ. Πόις Ρουμοῦς, πόις Φράγγ'ς καὶ πόις Γύφτ'ς θὰ ξουριάσ' μὲ τς 100 δραχμὲς; (Χουλ.)

Λύσις (8 Ρουμοῦς, 12 Φράγγ'ς καὶ 80 Γύφτ'ς).

226. Ἐνας χωριώτης εἶχε 100 δραχμὲς κ' ἤθελε ν' ἀγοράσ' 100 κεφάλια πρόβατα, κριάρια κ' ἀρνιά. Τὰ κριάρια ἔχ'ν 10 δραχμὲς τὸνα, τὰ πρόβατα 5 δραχμὲς καὶ τ' ἀρνιά πέντε δεκαίρες. Πόσα θ' ἀγοράσ' ἀπ' τὸ καθὲς ἓνα; (Ἰωαν.)

Λύσις (1 κριάρι, 9 πρόβατα, 90 ἀρνιά).

227. Ἐνας πατέρας εἶχε 40 γελάδες κ' ἤθελε νὰ τς μεριάσ' στὰ δυὸ τὰ παιδιὰ τ'. Ἡ μία ἔβγαζε 1 ὄκτ' γάλα τὴν μέρα, ἡ ἄλλ' 2 ὄκ., ἡ ἄλλ' 3, ἡ ἄλλ' 4, ἡ ἄλλ' 5 κ' ἡ τελευταία 40 ὄκ. γάλα τ' μέρα. Πῶς θὰ τς μεριάσ' γιὰ νὰ πιέν'νε καὶ τὰ δυὸ τὰ παιδιὰ τὸ ἴδ'ο γάλα τὴν μέρα; (Πραμ.)

Λύσις (Στὸν πρῶτο γιὸ θὰ δώσ' ἐκεῖνες π' βγάξ'ν 40 ὄκ. γάλα καὶ 1 ὄκ. καὶ στὸ δεύτερο ἐκεῖνες π' βγάξ'ν 39 ὄκ. καὶ 2 ὄκ. Ἐπειτα στὸ πρῶτο ἐκεῖνες π' βγάξ'ν 38 ὄκ. καὶ 3 ὄκ. καὶ στὸν ἄλλο ἐκεῖνες π' βγάξ'ν 37 ὄκ. καὶ 5 ὄκ. ὅσο νὰ τελειώσουν).

228. Ἐνας πατέρας ἔδωκε στὰ δύο τὸ παιδιὰ τ' ἀπὸ 30 ἀβγά νὰ π'λήσ'ν. Στὸν πρῶτο εἶπε νὰ τὰ π'λήσ' 3 στ' δραχμῆ καὶ νὰ φέρ' 10 δραχμὲς καὶ στὸν δεύτερο εἶπε νὰ τὰ π'λήσ' 2 στ' δραχμῆ καὶ νὰ φέρ' 15 δραχμὲς. Δηλ. νὰ φέρ'ν 25 δραχμὲς κ' οἱ δυὸ μαζί. Τὰ παιδιὰ πῆραν τ' ἀβγά καὶ βγήκαν στὸ παζιόρ' νὰ τὰ π'λήσ'ν. Ὁ μικρότερος ὁμος ἐπειδὴς ἤθελε νὰ πιάη νὰ παίξ' τῷδωκε στὸ μεγαλύτερο νὰ τὰ π'λήσ' αὐτὸς ὅλα μαζί. Ὁ μεγαλύτερος τὰ πῆρε, τ' ἀντάμωσε ὅλα καὶ π'λοῦσε τὰ 5 ἀβγά 2 δραχμὲς. Τὰ ποῦλ'σε ὅλα, κίν' λογαριασμὸ καὶ γλέπ' ὅτ' ἔπιασε μονάχα 24 δραχμὲς. Ποῦ πάει ἡ ἄλλ' ἡ δραχμῆ; (Χουλ.)

Λύσις (Ἡ δραχμῆ χάθηκε ὡς ἔζης. Τὸ πρῶτο τὸ παιδί θὰ π'λοῦσε 10 τριάρια καὶ θᾶπερνε 10 δρ. Τὸ δεύτερο 15 ζευγάρια καὶ θᾶπερνε 35 δραχ. Ὅταν τὰ ἀντάμωσαν ποῦλ'σαν 12 πεντάρια πρὸς 2 δρ. τὸ πεντάρι. Στὴς δέκα πρῶτες ποῦλ'σες σοθῆσαν τ' ἀβγά ἀπὸ τὸ καλάθ' τοῦ πρῶτου παιδιοῦ, ποῦ τοῦχε πῆ ὁ πατέρας τ' νὰ π'λή 3 στ' δραχμῆ κ' εἶτσι τὰ δυὸ ἄλλα πεντάρια γίν'καν ἀπὸ τ' ἀβγά τ' παιδιοῦ π' θὰ τὰ π'λοῦσε 2 στ' δραχμῆ).

229. Ἐνας παπῆς εἶχε ἓνα σταυρὸ μὲ 15 μαργαριάρια. Ἐπειδὴς δέν ἦταν καλοφκισμένος τὸν πῆγε στὸ χρ'σκό. γιὰ νὰ τὸν σκιάσ' καινούργιο. Προτοῦ τὸν πάει στὸ χρ'σκό, ἀπὸ φόβο μὴ τ' κλέψ' καένι

μαργαριτῶν τὰ μέτρησε κ' εἶδε πὺς ἀπὸ τὸν μπάτο ὡς τῆς κορφῆ τοῦ σταυροῦ ἦταν 9 μαργαριτάρια, ἐπίσης κ' ἀπὸ τὶς δυὸ πτέρυγες ὡς τὸν μπάτο πάλι 9. Ὁ χρῶσκὸς τοῦκλεψε 2 μαργαριτάρια χωρὶς νὰ τὰ καταλάβῃ. Πῶς τ' τᾶκλεψε;

Λύσις Ὁ χρῶσκὸς γνώριξε τὸ μέτρημα ποῦκαμ' ὁ παπᾶς. Ἀνέβασε ὁμως τὴν ὀριζοντίαν σειρά τῶν μαργαριταριῶν λίγο παραπάνω κ' ἔτσι πάλι 9 μετροῦσαν ὁ παπᾶς· ἀλλὰ ἔλ'παν δύο. (α) (α) (α) (α) (α) (α) (α) (α) (α)

Σημ. Τὰ μαργαριτάρια ποῦ μετεκινήθ'σαν σημαίνονται μὲ γραμμίτσες. ἐκεῖνα δὲ τοῦκλεψε ὁ χρῶσκὸς σὲ παρενθέσεις.

230. Ἐνας ἀφέντ'ς ἔδωκε στὸν ὑπηρέτ' τ 20 δραχμὲς νὰ τ' ἀγοράσ' χῆνες, κίχλες καὶ τριγόνες. Οἱ χῆνες ἔχ'ν 4 δρ. ἡ μιά, οἱ κίχλες 25 λεπτά κ' οἱ τριγόνες 50 λεπτά. Πόσα π'λιὰ 0' ἀγοράσ' ἀπ' τὸ καθ' ἓνα μὲ τὶς 20 δραχμὲς (Ἰωάν.)

Λύσις (3 χῆνες, 2 κίχλες καὶ 15 τριγόνες).

231. Ἐνας πατέρας ἔδωκε στὰ τρία τὰ παιδιὰ τ' 90 ἀβγά, γιὰ νὰ τὰ π'λήσ'ν. Στὸ πρῶτο ἔδωκε 50, στὸ δεῦτερο 30 καὶ στὸ τρίτο 10. Τε παραγγείλε νὰ τὰ π'λήσ'ν μὲ τ'ν ἴδια τ' τιμὴ καὶ νὰ τ' φέρ'ν τὰ ἴδια τὰ λεφτά. Πῶς τὰ πούλ'σαν; (Χουλ.)

Λύσις (Πρῶτα θὰ π'λήσ'ν ἀπὸ 7 ἀβγά σ' δραχμὴ κ' ἕτερα 3 δραχ τὸ ἓνα. Ὁ πρῶτος θὰ π'λήσ' 7 (7·49) πρὸς 7 δρ. καὶ 1 πρὸς 3 δραχ. καὶ θὰ πάρ' 10 δρ. κ. ο. κ.)

232. Ἐχομε μιὰ τεσσαεράγγων' πλάκα χωρ'σμέν' σὲ ἐννιά κ'τάκια. Νὰ βάλουμε στὸ καθὲ ἓνα ἀπὸ ἓναν ἀριθμὸ ἀπὸ τὸ 1 ὡς το 9 ἔτσι ὅστε πρὸς ἅλες τὲς διευθύνσεις νὰ βρῖσκεται ὁ ἀριθμὸς 15. (Ἰωάν.)

	3	4	8
Λύσις	9	5	1
	3	6	6

233. Ἐχομε δέκα ἄλογα καὶ θέλομε νὰ τὰ βάλουμε σὲ τέσσερες ταβλάδες καὶ καθὲ ἓνα χωριστά. Πῶς θὰ τὰ βάλουμε; (Χουλ.)

Λύσις	Λ	ε	κ	α
-------	---	---	---	---

234. Ἦταν δύο κ' εἶχαν 10 ὀκαίδες λάδι σ' ἓνα φνεζέ. Θέλ'ν νὰ μεριάσ'ν στ' μέσ' ἀλλὰ δὲν ἔχ'ν μέτρο τῶν 5 ὀκαδῶν. Ἔχ'ν μοναχὰ δυὸ μέτρους, ἓναν τῶν 7 ὀκαδῶν καὶ ἓναν τῶν 3 ὀκαδῶν. Μποροῦν μ' αὐτοὺς τς μέτρ'ς νὰ τὸ μεριάσ'ν στ' μέσ'; (Χουλ.)

Λύσις: (Πρῶτα πέρνομε 6 ὀκ. μὲ τὸ μέτρο τῶν 3 ὀκ. καὶ τὸ εἴχνουμε στὸ μέτρο τῶν 7 ὀκ. Συναγομίζουμε τὸ μέτρο τῶν 3 ὀκ. καὶ εἴχνουμε 1 ὀκ. στὸ μέτρο τῶν 7 ὀκ. κ' ἔτσι μέν'ν στὸ μέτρο τῶν 3 ὀκ. 2 ὀκ. Τότε τὸ μέτρο μὲ τ'ς 7 ὀκ. τὸ ἀδειάζουμε μέσα στὸ φνεζέ καὶ τὸ μέτρο τῶν 3 ὀκ. πῶχ' μέσα 2 ὀκ. μέσα στὸ μέτρο τῶν 7 ὀκ. Συναγομίζουμε τὸ μέτρο τῶν 3 ὀκ. καὶ τὸ εἴχνουμε μέσα στὸ μέτρο τῶν 7 ὀκ. κ' ἔτσι μ'ριάσαμε τὸ λάδι στ' μέσ').

235. Μιὰ χωριάτ'σα πῆγε στὰ Γιάνινα ἀβγιά μέσ' σ' ἓνα καλάθ' νὰ τὰ π'λήσ'. Στς στράτα καπιανοῦ ἀγωγιάτ' τὸ μιλῶν' προνοδίστε καὶ χωρὶς νὰ θελ' ἔσπασε τ' ἀβγιά τς βάβω. Ἡ βάβω σὺν εἶδε τ' ἀβγιά σπασμένα τῶθαλε στὰ κλάματα καὶ στς κατάρες. Ὁ ἀγωγιάτ'ς τ' λυπηθ'κε κ' ἔβγαλε τ' σακκοῦλα τ' νὰ τ'ς πληρώσ' τ' ἀβγιά. «Μὴγ κλαῖς βάβω» τς εἶπε «καὶ θὰ στὰ πληρώσω τ' ἀβγιά. Ἦμ μοναχὰ πόσα ἦταν». Ἡ χωριάτ'σα ἔπαψε νὰ κλαίη καὶ νὰ καταριέται καὶ τοῦειπε: «Δὲν ξέρω ὧ'χοῦλά μ' νὰ μετρήσω καὶ δὲν τάεχα μετρημένα, θ' μᾶμαι μοναχὰ πὼς ὄντας τᾶβανα στὸ καλάθ' δυὸ-δυὸ μοῦμνίσκ' ἓνα μόνό, ὄντας τᾶβανα τριὰ-τρία μοῦμνίσκ' πάλι ἓνα μονό, ὄντας τᾶβανα τέσσερα-τέσσερα, πέντε-πέντε, ἕξ-ἕξ μοῦμνίσκ' πάλι ἓνα μονό. Μοναχὰ ὄντας τᾶβανα ἑφτὰ-ἑφτὰ δὲν ἔμνίσκ' μονό». Πόσ' ἀβγιά εἶχε τὸ καλάθ'; (Χουλ.)

Λύσις (301)

236. Ἦφ'σέ με ἀφέντ', εἶπε ἓνας διακονιῶρ'ς σ' ἓναν περβολῶν' νὰ μῶ στὸ περβόλ' σ' νὰ πάρω ἓνα πουρτοκάλ'. Ἦμπα, τοῦειπε, καὶ κόψε πολλά. Μέσα θᾶβρ'ς τέσσαρ'ς χουσιμκιαρσίους μ'. Στὸν πρῶτο νὰ δώ'ης τὰ μ'σὰ καὶ μ'σὸ ἀπὸ κείνα π' θιάγ'ς, χωρὶς νὰ κόψ'ς καένα στ' μέσ', στὸ δεῦτερο νὰ δώ'ης ἀπ' ἐκεῖνὰ π' θὰ μ' μείν'ν τὰ μ'σὰ καὶ μ'σὸ, στὸν τρίτο τὸ ἴδιο, στὸν τέταρτο τὸ ἴδιο καὶ ὄντας θὰ βγῆς ὄξω νὰ σ' μείν' ἓνα πουρτοκάλ'. Πόσα πουρτοκάλια πρέπ' νὰ κόψ'; (Χουλ.)

Λύσις (31)